

Inleiding

De informatie die een ANBI volgens de [Belastingdienst](#) moet publiceren is:

1. Naam van de stichting: Stichting Mobilisation for the Environment (MOB);
2. RSIN: 865271148;
3. Contactgegevens van de stichting: e-mailadres: info@stichtingmobilisation.nl, Internet: www.stichtingmobilisation.nl;
4. Duidelijke beschrijving van de doelstelling van de stichting: zie Beleidsplan en [statuten](#);
5. Hoofdlijnen van het actuele beleidsplan: zie Beleidsplan.
6. Functie en namen van de (statutair) bestuurders. Bestuursleden:
 - Johan Vollenbroek, Voorzitter
 - Max van der Sleen, Secretaris
 - Felix van den Eckhart, Penningmeester
7. Beloningsbeleid. De bestuurders krijgen geen vergoeding. Ook geen onkostenvergoeding. Om de meer dan 100 juridische procedures te voeren worden externe juristen ingehuurd. Deze juristen declareren op basis van bestede tijd en kosten. MOB betaalt daarnaast ook de griffiekosten;
8. Actueel verslag van de uitgeoefende activiteiten, in ieder geval van het laatste jaar, zie hierna;
9. Financiële verantwoording: zie financieel [verslag](#) over 2024, en het financieel jaarverslag over 2025 (nog toe te voegen).

Van coöperatie naar stichting: een geleidelijk en langdurig proces

De stichting Mobilisation for the Environment is de opvolger van de Coöperatie Mobilisation for the Environment (U.A). De coöperatie MOB is een in 1996 opgerichte ideële, niet-gouvernementele milieuorganisatie zonder winstoogmerk die verwezenlijking nastreeft van de in haar statuten beschreven doelstellingen die in grote mate vergelijkbaar zijn met die van de stichting. Dit betekent dat MOB nu 30 jaar bestaat.

MOB poogt tegenwicht te bieden tegens de disbalans tussen bevoegd gezag en natuur door onderzoek te doen naar de bronnen van milieuverontreiniging, en maatregelen voor te stellen om deze te beperken, en daarover voorlichting en assistentie te geven aan politici, organisaties, burgers en overheden. MOB vervult dus ook een belangrijke rol als expert in het publieke debat over de nog steeds voortgaande biodiversiteitscrisis, stikstofproblematiek, klimaatcrisis en milieuverontreiniging in het algemeen.

De inzet van MOB is altijd primair gericht op verwezenlijking van haar doelen zonder gerechtelijke procedures. De natuur is immers niet gebaat bij gerechtelijke procedures, die een lange doorlooptijd hebben en dus niet aan de urgentie van de biodiversiteitscrisis kunnen beantwoorden. Dit is van toepassing op alle verderop genoemde voorbeelden.

Echter, om juridische procedures in het kader van het bestuursrecht te kunnen voeren dient eerst een 'track record' c.q. portfolio te worden opgebouwd met betrekking tot niet-juridische procedures: zogenaamde 'feitelijke werkzaamheden', zie verderop.

De in 1996 opgerichte coöperatie bezit deze track record al vele jaren en is in het verleden herhaaldelijk door rechtbanken en Raad van State als ontvankelijk aangemerkt. Dat is op dit moment nog maar beperkt het geval voor de stichting die op 10 mei 2023 is opgericht. De stichting is al wel door een aantal lagere rechtbanken ontvankelijk bevonden, maar nog niet door de Raad van State. Begin 2026 wordt hierover een uitspraak verwacht.

Informatie over activiteiten van de coöperatie in voorgaande jaren zijn te vinden op www.mobilisation.nl. Eind 2023 is de website van de stichting van start gegaan, zie www.stichtingmobilisation.nl.

Kerntaken van MOB

MOB's kerntaak is om de natuur van Nederland een kans te geven om te herstellen. MOB focust daarom op een zo snel mogelijke reductie van de stikstofuitstoot en stikstofdepositie vanuit de landbouw, industrie en luchtvaart. Ook is MOB gestart met het KRW-project omdat onvoldoende waterkwaliteit en kwantiteit een van de drukfactoren is naar stikstofdepositie op natuurgebieden. Een hefboom daarvoor is het zetten van druk op het halen van de KRW-doelen. Ook hier is de agrosector (dus niet alleen de vee-industrie maar ook de land- en tuinbouw) een belangrijke, zo niet de belangrijkste oorzaak, van de nog steeds voortwoekerende achteruitgang van onze natuur. Immers, onze natuur gaat nog steeds achteruit als gevolg van een combinatie van teveel nutriënten (N,P), pesticiden, verdroging, versnippering, etc.

Prioritaire doelen

De prioritaire doelen van de stichting zijn met name (1) het stoppen dan wel beperken van verdere teruggang van biodiversiteit in Nederland en (2) het bevorderen van een tijdige en juiste implementatie van Europese richtlijnen zoals de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de Kaderrichtlijn Water (KRW), waarbij de werkzaamheden van de stichting vooral focussen op een systematische verlaging van stikstofdeposities afkomstig van industrie, landbouw en veeteelt op natuurgebieden in het gehele land.

Naast verdroging en versnippering is vermesting het grootste probleem bij het instandhouden van Nederlandse natuurgebieden. Organisaties als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en provinciale landschapsorganisaties zijn jaarlijks vele miljoenen euro's kwijt aan beheermaatregelen die nodig zijn om de momenteel veel te hoge stikstofdepositie op Nederlandse natuurgebieden te compenseren/mitigeren. Natuurlijk is het heel belangrijk dat middels beheermaatregelen de schade als gevolg van overmatige stikstofdepositie zoveel mogelijk wordt beperkt, maar dat neemt niet weg dat het meer weg heeft van "dweilen met de kraan open" dan dat er iets structureels wordt gedaan om de veel te hoge stikstofdepositie substantieel te verminderen.

Naast vermesting, verdroging en versnippering blijkt ook de belasting van natuurgebieden met pesticiden, afkomstig van de agrosector, een belangrijke rol te spelen bij de nog steeds plaatsvindende achteruitgang van onze natuur.

De hierboven beschreven doelstellingen, en de omgeving waarin MOB opereert, zijn van belang om te begrijpen waarom wordt ingezet op bepaalde activiteiten. Verderop is een selectie gemaakt van de vele activiteiten die in het hierboven geschetste kader onbetaald zijn uitgevoerd én geen directe relatie hebben met de door MOB gevoerde juridische procedures.

De belangrijkste activiteiten in 2025 betroffen:

1. 'Feitelijke werkzaamheden' in de betekenis die rechtbanken hieraan geven: dit zijn alle activiteiten met uitzondering van juridische procedures. Deze 'feitelijke werkzaamheden' werden tot voor kort door de coöperatie uitgevoerd. Vanaf 1 januari 2024 werden deze 'feitelijke werkzaamheden' namens de coöperatie én de stichting uitgevoerd.
2. Nieuwe juridische procedures, die om reden van continuïteit namens de stichting én namens de coöperatie werden opgestart. Op het moment dat de Raad van State als hoogste bestuursrechter de stichting ontvankelijk heeft bevonden zullen procedures van de coöperatie uit gefaseerd gaan worden.

Ad 1: Feitelijke werkzaamheden

Op de [website](#) van stichting MOB is te lezen dat MOB zich richt op beperking van emissies en deposities als gevolg van industrie, luchtvaart, landbouw, en het zoveel mogelijk indammen van houtstook in verband met de bijzonder negatieve gevolgen hiervan voor (1) biodiversiteit in en buiten Nederland, (2) gezondheid van de mens en (3) stikstofdepositie op Nederlandse natuurgebieden.

Omdat de coöperatie in het verleden er al voor heeft gezorgd dat industriële luchtemissies sterk zijn afgenomen is de focus geleidelijk aan verlegd naar voorkoming c.q. vermindering van de emissies, en van daaruit stikstofdeposities, door de Nederlandse veehouderij.

Uit de vele uitspraken van de Raad van State en lagere rechtbanken blijkt dat de namens MOB ingediende beroepschriften grotendeels betrekking hebben op stikstofemissies, en daaruit voortkomende stikstofdeposities op toch al vaak met stikstof overbelaste natuurgebieden.

De benadering van MOB is hierbij altijd geweest: eerst via adequate wet- en regelgeving, lobbying, overleg, media acties, e.d. proberen resultaten te bereiken samen met andere partners. Als dat niet lukt dan zijn juridische procedures alleen een uiterste middel om prioritaire doelen te bereiken.

Beïnvloeding van wet- en regelgeving en/of stimulering van de uitvoering ervan

Wet- en regelgeving komt al langere tijd tot stand in "Brussel". Vroeger zette Nederland hier nog wel eens "een kop" op maar dat is al enige kabinetten terug afgeschaft. Al sinds meer dan 20 jaar probeert Nederland te volstaan met het zo minimaal mogelijk (of helemaal niet) nakomen van de Europese verplichtingen. Nederland is van voorloper in de jaren 90 van de vorige eeuw afgezaakt naar in eerste instantie de middenmoot, en is nu tot de hekkensluiters in Europa gaan behoren.

Nederland beperkt zich momenteel tot het minimaal, of minder dan dat, uitvoeren van 'Europese regels' c.q. Europese wetgeving. Daarbij horen onder andere de RIE, Nitraatrichtlijn, KRW, Habitat- en Vogelrichtlijn, richtlijnen inzake de toelating en het gebruik van pesticiden, etc.

Tot de feitelijke werkzaamheden behoren onder andere:

1. Communicatie met politici, waaronder de minister-president, ministers, kamerleden, kamercommissies.
2. Overleggen met provincies die een sleutelrol hebben in het oplossen van de problemen door onder andere hun rol als bevoegd gezag voor natuurvergunningen.
3. Communicatie met wetenschappers.
4. Communicatie met de pers: interviews op radio en TV, artikelen in kranten.
5. Inspraaknotities zoals met name het NPLG.
6. Inspreken op internetconsultaties.
7. Lezingen en presentaties.
8. Communicatie met de Rekenkamer en door het kabinet ingestelde commissies.
9. Overleg met PBL en de nationale Ombudsman.
10. Overleggen met LVVN over onder andere doelsturing.
11. Overleggen met industriële bedrijven om te komen tot sterke vermindering van stikstofuitstoot.
12. Communicatie met boerenorganisaties als LTO en FDF.
13. Correspondentie met Europese Commissie over de zorgelijke toestand van onze natuur en verzoeken aan de Commissie om hierop actie te ondernemen.

Voorbeelden hiervan zijn brieven aan premier Schoof met oplossingsrichtingen om de natuur een eerlijke plaats te geven in de besluitvorming. Verder vond overleg plaats met minister Wiersma, overleg met gedeputeerden van de provincies Utrecht, Noord-Brabant, Gelderland, Drenthe en het IPO.

Met twee ministeries heeft ambtelijk overleg plaatsgevonden: LVVN en I&W. Bij I&W is ook een presentatie geven over oplossingsrichtingen om uit de stikstofcrisis te komen.

Met een aantal bedrijven werd veelvuldig overlegd. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot [deals](#) met Olam Cocoa (Ofi) in Koog aan de Zaan, [Friesland Campina](#) in Veghel, HVC, etc. Met een aantal andere grote industriële emittenten van ammoniak zijn deals in een vergevorderd stadium.

In alle gevallen is het zo dat deze bedrijven hun ammoniakuitstoot met 90% of meer (soms 98%) terugbrengen, waarbij MOB in ruil hiervoor alle juridische procedures intrekt. Deze al eerder gestarte procedures waren nodig om bedrijven én provincie aan de onderhandelingstafel te krijgen. Deze afspraken worden door de provincies in vergunningvoorschriften vastgelegd zodat er ook op kan worden gehandhaafd.

Er zijn ook bedrijven die MOB benaderen nog voordat een aanvraag om vergunning wordt ingediend. Deze bedrijven willen niet dat dit naar buiten komt zodat hier ook geen namen kunnen worden genoemd.

Kamerleden komen ook regelmatig met vragen naar MOB, vaak in de aanloop naar kamerdebatten over natuur en stikstof. Ook heeft fysiek overleg plaatsgevonden met een aantal kamerleden.

Incidenteel is er ook contact met LTO geweest evenals met FDF. Met een aantal agrarische bedrijven (waaronder ook PAS-melders) heeft, op hun verzoek, overleg plaatsgevonden om oplossingsrichtingen te verkennen.

Met de Europese Commissie is ook in 2025 een uitwisseling van brieven geweest, waarbij MOB er steeds met feiten onderbouwd op heeft gewezen dat het kabinet Schoof veel te weinig doet om de natuurncrisis (stikstofdeken, mestoverschot) serieus aan te pakken. Dit heeft mogelijk ook bijgedragen aan het definitief beëindigen van de mestderogatie.

Ook heeft MOB zich gemengd in de [discussies](#) over het KDW-doelen, al dan niet invoeren van drempelwaarde, etc.

MOB heeft ook in 2025 weer ingesproken op internetconsultaties die raken aan natuur en landbouw. Als voorbeelden worden hier genoemd de consultaties over [Renure](#) en de [AMvB vergunningvrije verduurzamingsactiviteiten](#).

Naast de [website](#) van de stichting is MOB sinds 2 december 2024 ook actief op [Bluesky](#) als opvolger van Twitter.¹

Onder de volgers of Bluesky bevinden zich kamerleden, hoogleraren, betrokken burgers, maar ook tegenstanders van de activiteiten van MOB, etc. Dit is een effectief medium gebleken voor communicatie en discussie met een zeer divers publiek, waaronder vele sympathisanten maar ook criticasters, en regelrechte tegenstanders. Ook is MOB op [LinkedIn](#) aanwezig. Ook worden lezingen verzorgd aan overheid en burgers over oplossingsrichtingen van de huidige problemen.

Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de website van de stichting en het bovengenoemde Bluesky account.

Ad 2: Juridische procedures

MOB beschikt over een netwerk van bevlogen en gemotiveerde juristen. Om procedures te kunnen voeren namens MOB zijn machtigingen noodzakelijk. Tot 1 januari 2024 werden externe juristen procedures gemachtigd om namens de coöperatie procedures te voeren. Sindsdien worden procedures gevoerd namens de coöperatie én de stichting. De reden is hiervoor is dat bevoegde gezagen in rechtszaken de ontvankelijkheid van de stichting ter discussie stellen.

Verder is het zo dat doorlooptijden van juridische procedures wel 5 jaar kunnen beslaan (bezwaarschrift, beroep in eerste aanleg bij een lagere rechtbank, beroep bij Raad van State) zoals de case Vattenfall Diemen/biomassacentrale laat zien.

Dit betekent dat de coöperatie en de stichting in de eerste vijf jaar naast elkaar moeten blijven bestaan om ervoor te zorgen dat er geen gaten vallen.

MOB publiceert geen lijst van lopende juridische procedures. Wel zijn een aantal spraakmakende uitspraken van juridische procedures te vinden op de [website](#) van de stichting.

Een speciale vermelding verdient de [uitspraak](#) van de Raad van State van 18 december 2024. Deze uitspraken inzake de Amercentrale en Rendac (beide zaken van MOB) hebben [grote gevolgen](#). De gevolgen van deze uitspraak gingen veel verder dan de media in eerste instantie hebben opgepikt. De groep van PAS-melders is fors toegenomen omdat zogenaamde 'positieve weigeringen' met terugwerkende kracht ongeldig zijn verklaard. Het verlenen van natuurvergunningen is hiermee nog moeilijker geworden dan nu al het geval is.

Inmiddels is ook algemeen doorgedrongen dat beide uitspraken een [game changer](#) zijn.

MOB heeft voorgaande kabinetten gewaarschuwd dat de zogenaamde 'positieve weigeringen' geen enkele rechtszekerheid geven aan bedrijven. MOB betitelt ze daarom als 'spookvergunningen'. MOB waarschuwde dan ook voor een tweede lichting PAS-melders. Dit is nu met de uitspraken van 18 december 2024 bewaarheid.

De Afdeling oordeelde dat deze 'spookvergunningen' geen rechtstitel geven en heeft ze met terugwerkende kracht ongeldig verklaard. Precies als bij de PAS-melders is gebeurd.

¹Per die datum is het account op Twitter/X opgeheven omdat X min of meer was verworpen tot een "open riool" in plaats van een discussieforum op basis van wetenschappelijke uitgangspunten.

Niet alleen agrariërs zijn hierdoor gedupeerd, maar ook andere bedrijven en zelfs woningbouwprojecten die deels of gedeeltelijk afgerond zijn. Zij moeten nu alsnog een natuurvergunning aanvragen en aansluiten bij de PAS-melders. Plotsklaps is er nu dus een nieuwe groep bedrijven in de illegaliteit bijgekomen.

Deze uitspraak maakt een einde aan het op grote schaal gebruiken van 'latente ruimte' en verhoogt de druk op het kabinet om nu eindelijk eens over te gaan tot een forse reductie van de stikstofuitstoot. Deze uitspraak versterkt de juridische positie van MOB in zowel bestaande als nog te starten juridische procedures.

Een bijzonder moment was dat op 4 juni 2025 de natuurvergunning van Luchthaven Schiphol door de rechtbank Den Haag werd vernietigd omdat deze natuurvergunning niet met de vereiste zorgvuldigheid was voorbereid en niet voldoende gemotiveerd. Dat volgt uit een [uitspraak](#) van de rechtbank Den Haag. Zowel de Staat als Schiphol als MOB hebben hoger beroep ingesteld bij de Raad van State. De Raad van State heeft de eis van Schiphol in een [voorlopige voorziening](#) om de natuurvergunning terug te krijgen afgewezen.

In 2025 hebben ook zittingen plaatsgevonden in de procedures m.b.t. de vliegvelden Lelystad en Rotterdam. Hiervan worden uitspraken verwacht in de loop van 2026.

Als u op de [website](#) van de Raad van State op 'mobilisation' zoekt dan vindt u 500 uitspraken. Deze lijst bevat ook uitspraken van eerder dan 1 januari 2025. Echter, de vele uitspraken van "lagere rechtbanken" staan hier niet op. Dat aantal is een veelvoud van de uitspraken van de Raad van State omdat de Afdeling voornamelijk zaken in hoger beroep behandelt.

Stand van zaken in het natuur/stikstofdossier

BBB-bewindslieden hadden met veel tamtam aangekondigd dat de Kritische Depositie Waarden (KDW's) uit de wet zouden gaan worden gehaald. Ook zou er een drempelwaarde gaan worden ingevoerd, abusievelijk ook wel 'Rekenkundige ondergrens' genoemd. Beide waren speerpunten in het BB-programma en moesten dienen om onder andere PAS-melders te legaliseren.

En natuurlijk werden er weer wetenschappelijke charlatans gevonden die met veel verve beide bovengenoemde acties ondersteunen. Zie bijvoorbeeld "[Het gezwam van Arthur Petersen](#)". Zie ook "[Weer bom onder het stikstofbeleid](#)" van de hand van Ronald Meester.

Eind van 2025 is de rook enigszins opgetrokken in die zin dat de Raad van State ernstige bedenkingen heeft tegen beide bovengenoemde speerpunten van BBB. De Afdeling advisering van de Raad van State heeft hierover negatieve adviezen uitgebracht. Ook organisaties als Bouwend Nederland en VNCI waarschuwen voor te grote juridische risico's.

Ook is eind december duidelijk geworden dat Nederland geen nieuwe mest derogatie krijgt. Dit betekent dat het mestoverschot dramatische vormen heeft aangenomen.

Op dit moment, na ruim 6 jaar na de vernietiging van het PAS in mei 2019, begint het erop te lijken dat alle geitenpaadjes zijn afgesloten. Alleen een forse reductie van de veestapel kan Nederland van het stikstofslot halen, en daarbij een belangrijke bijdrage leveren aan het verminderen van het mestoverschot, het halen van de klimaatopgaven, en het beperken van de enorme jaarlijkse schadepost van meer dan € 5 miljard/jaar aan door de agrosector [veroorzaakte schade](#).

Stand van zaken in het waterdossier

Het jaar 2025 is gebruikt om het netwerk van externe juristen uit te breiden. Ook zijn een flink aantal juridische procedures opgestart. Zie de [website](#) met bijvoorbeeld de schorsing van de slib stortingen in het Lauwersmeer.

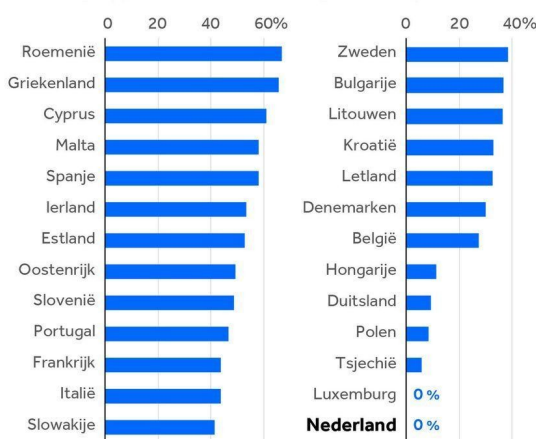
Het Werelderfgoed Waddenzee is het grootste ononderbroken getijdengebied ter wereld waar natuurlijke processen ongestoord kunnen plaatsvinden. Het gebied omvat bijna de gehele Waddenzee van Denemarken, Duitsland en Nederland: een oppervlakte van bijna 11.500 vierkante kilometer langs een kuststrook van ongeveer 500 kilometer. Naast de status van 'Werelderfgoed' is het tevens een Natura 2000-gebied en is de KRW ook gevolgen boor de Waddenzee. Dit is een belangrijke reden dat hierop in eerste instantie op is gefocust.

Project Waterkwaliteit Waddenzee: eerste winst zichtbaar

Mede dankzij onze samenwerking met Stichting Advocaat van de Aarde konden wij ook werken aan het verbeteren van de waterkwaliteit van de Waddenzee. Wij hebben in de afgelopen twee jaar het 'waterteam' opgezet – een uniek samenwerkingsverband van specialisten van MOB, Advocaat van de Aarde, de Waddenvereniging en PAN NL. Het team bestaat uit drie juristen, een chemicus en een procestechnoloog als betaalde krachten en enkele ervaren vrijwilligers. Het team heeft een eerste bres geslagen in de bestuurlijke traagheid rondom de waterkwaliteit van de Waddenzee. Het is voorzover wij weten het enige NGO team dat opkomt voor de waterkwaliteit in Nederland. Hieronder hoe slecht het ervoor staat.

Nederland onderaan de ranglijst

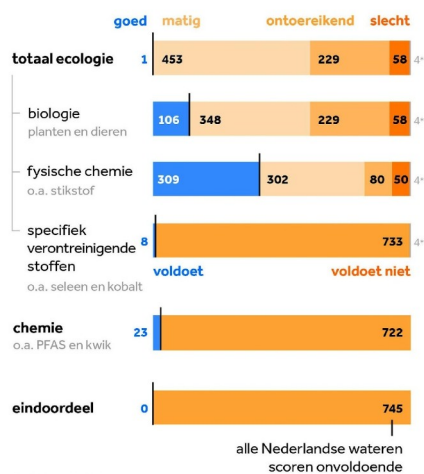
Percentage oppervlaktewateren in (zeer) goede ecologische staat

bron: Europees Milieugentschap, Europese Commissie (2022)

Zo slecht is ons water eraan toe

Score van oppervlaktewateren per categorie

*= niet beoordeeld / n.v.t.

bron: Informatiehuis Water, analyse Nieuwsuur

De aanpak van directe lozingen (meestal bedrijven die via een (smeer)pijp direct lozen op de Waddenzee) werpt nu zijn vruchten af: de eerste 6 concrete 'Wins voor de Waddenzee' zijn inmiddels een feit:

1. Meerdere lozingsvergunningen werden strikter.
2. Vervuilende stoffen verdwenen uit verschillende vergunningsaanvragen.
3. [Baggerslib dumping ligt stil](#), en:
4. Het eerste bedrijf onderhandelt met het team om de aan tegemoet te komen aan de eis van MOB dat de oprichting van het bedrijf de waterkwaliteit niet verder verslechtert.

Dit is nog maar het begin: de molens draaien erg traag, en daarom verwachten wij onze impact het komend jaar aanzienlijk uit te kunnen breiden.

Naast de directe lozingen zijn er ook indirecte lozingen zoals uitspoeling van pesticiden en nutriënten in het water, vooral in Noord-Holland maar ook in Drenthe en Groningen. Water dat uiteindelijk naar de Waddenzee uitspoelt.

Ons oppervlaktewater blijkt zeer ernstig vervuild met pesticiden en nutriënten als gevolg van mestdumpingen. De aanpak hiervan is juridische complex. Immers, wie is de vervuiler? Daartoe oefenen we druk uit op de toezichthouders die hun rol moeten nemen. De eerste resultaten, vooral in Noord-Holland, zijn inmiddels gerealiseerd:

- 1 Handhavingsverzoeken over verboden middelen zorgden voor hernieuwde publieke en bestuurlijke aandacht voor de pesticiden problematiek.
- 2 De aandacht resulteerde in concrete handhaving: NVWA en HHNK deden een inval in 2025 en namen verboden middelen in beslag. Zie [dit](#) artikel.
- 3 Het onderzoek van HHNK naar de herkomst van de verboden stof dinoterb plaatste de kwestie, ondanks kritiek, prominent op de agenda. Zie [hier](#) meer.
- 4 In de Noord-Hollandse Drieban polder leidde de druk tot beter toezicht en bewustwording, met als direct resultaat dat in 2024 geen normen meer werden overschreden.
- 5 Het extra druk zetten op HHNK leidde tot een concreet beleidsplan met €2,6 miljoen extra budget en 16 extra medewerkers voor verbetering. Zier [hier](#) en [Hier](#).

De echte grote 'wins' moeten nog komen. Het team heeft een nieuwe strategie uitgewerkt waarbij recente jurisprudentie en een combinatie van juridische middelen zal worden ingezet om de druk op de toezichthouders te verhogen. Wij verwachten dat wij in 2026 pas echt gaan oogsten op het fundament van kennis en ervaring die nu aanwezig is.

Financiële aspecten

Hiervoor wordt vooralsnog verwezen naar het [standaardformulier 2024](#) op de website van MOB. Hieruit blijkt dat er veel donaties binnenkomen zonder dat hierop actief wordt geacquireerd. Hierbij komt dat veel vaste donateurs nog steeds blijven doneren naar de coöperatie, waarbij kennelijk wordt afgezien van de belastingaftrek bij donatie aan de stichting. Een deel van de kosten van juridische procedures is in 2024 daarom nog door de coöperatie betaald. [Stichting Advocaat van de Aarde](#) bekostigt ons werk aan de waterkwaliteit van de Waddenzee. Daarom hoefden wij daarvoor in 2024 geen direct beroep te doen op de financiën van onze stichting.

Nijmegen, 16 februari 2026